

Avrupa Birliği e-Bülten

BU SAYIDA

- > Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat, AB Komiseri Sayın Varhelyi ile görüştü
- > Türkiye-Avrupa Birliği Gümrük İşbirliği Komitesi 54. Toplantısı ve Menşe Konuları Teknik Toplantısı Brüksel'de gerçekleştirildi
- > Komisyon, sera gazı emisyonlarının vergilendirilmesine ilişkin AB Vatandaşları Girişimi'ni kurmaya karar verdi
- > ENTSO-E ve ENTISO, elektrik ve gaz için on yıllık ağ geliştirme planları üzerine ortak senaryolar yayımladı
- > AB Konseyi, Enerji Şartı Antlaşması'nın geri çekilmesi ve modernizasyonuna yeşil ışık yaktı
- > AB Konseyi tarafından bazı düzenlemeler kabul edildi
- > Kritik Hammaddeler Tüzüğü yürürlüğe girdi
- > Birçok sektör temsilcisi tarafından Kritik Hammaddeler Tüzüğü'nün AB'nin belirlediği hedeflere ulaşmak için yeterli olmayabileceği düşünülüyor
- > AB Konseyi Yapay Zekâ Yasasını kabul etti
- > AB Konseyi yapay zekâ gelişimi için süper bilgisayarların kullanımı konusundaki pozisyonunu belirledi
- > Yapay Zekâ Zirvesinde (Seul) AB üye ülkeleri ve çok uluslu internet şirketleri güvenlik taahhütlerinde bulundu
- > Avrupa Dijital Kimliğine ilişkin yeni kurallar yürürlüğe girdi
- > Avrupa Komisyonu tarafından 18 Üye Devlete Veri Yönetişimi Yasası (Data Governance Act) gereği koordinatör atama gerekliliği hatırlatıldı
- > Üye Devletler, Avrupa Komisyonunu revize edilmiş bir siber güvenlik stratejisini hızla sunmaya çağırıyor
- > Avrupa Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında Meta'ya karşı resmi dava başlattı
- > Avrupa Komisyonunun Desteği ile Ukrayna ve Moldova arasında yeni sınır kapısı
- > Bosna-Hersek Dijital Avrupa Programına katılıyor
- > AB Uluslararası Doğrudan Yatırım Tarama Mekanizması Üye Devletleri karşı karşıya getiriyor
- > Team Europe, Afrika'da 'temiz pişirme'yi desteklemek için 400 milyon avro katkı yapacağını duyurdu
- > Avrupa ve uluslararası lojistik temsilcileri, taşıma operatörlerine yeni ithalat beyannamelerine hazırlanmaları konusunda çağrıda bulundu
- > Komisyon Çekya'nın yüksek verimli, kombine ısı ve güç santrallerini desteklemeye yönelik 3,2 milyar Avro devlet yardımı planını onayladı
- > Komisyon Almanya'nın tek ve vagon grubu taşımacılığı yapan demiryolu taşımacılığı operatörlerine yönelik 1,7 milyar Avro'luk devlet yardımı planını onayladı
- > Avrupa Komisyonu, imalat sektöründeki sera gazı salınımlarını azaltmayı desteklemeye yönelik Fransa'ya 4 milyar Avro'luk devlet yardımı planını onayladı
- > Komisyon Kuzey Makedonya'ya 50 milyon Avro'luk mali destek sağlıyor
- > ABD Hazine Bakanı Janet Yellen Frankfurt ziyaretinde, Çin sanayisinin aşırı kapasitesine karşı AB ile ABD arasında işbirliğine vurgu yaptı
- > Avrupa Komisyonu, Mondelēz International adlı firmaya AB rekabet kurallarını çiğnediği gerekçesiyle 337,5 milyon Avro tutarında ceza verdi
- > AB, Avustralya ile sürdürülebilir kritik ve stratejik madenler konusunda ortaklık için bir Mutabakat Zaptı imzaladı
- > AB Konseyi, belirli Rusya ve Belarus menşeli tarım ürünlerine yönelik tarife artışlarını kabul etti
- > AB, Çin vaniline yönelik anti-damping soruşturması başlattı
- > Avrupa Komisyonu Çin'den izin ithalatına yönelik anti-damping soruşturması başlattı

Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat, AB Komiseri Sayın Varhelyi ile görüştü

Ticaret Bakanı Sayın Ömer Bolat, Avrupa Komisyonunun Komşuluk ve Genişlemeden Sorumlu Komiseri Sayın Oliver Varhelyi ile beraberindeki heyeti makamında kabul etmiştir.

Bakan Bolat, verimli geçen görüşmede Gümrük Birliği'nin modernizasyonu

konusunun ele alındığını belirterek, "Varhelyi, 1 Temmuz'da başlayacak Macaristan'ın AB dönem başkanlığında Gümrük Birliği'ni genişletme konusundaki müzakerelerin başlaması için olumlu adımlar beklediğini ifade etti." şeklinde açıklamalarda bulunmuştur.

Türkiye'nin vize konusunda yaşadığı sıkıntıların da görüşmede gündeme geldiğini ifade eden Bakan Bolat, diğer ülkelerin vatandaşlarına göre Türk vatandaşlarının vize başvurularının ret oranının yüzde 16,5'e gerilediğini; vatandaşlarımızın AB ülkelerine vize başvurularında yüzde 30'luk bir artış bulunduğunu; bu çerçevede, Avrupa Komisyonunun Üye Devletlerin Türkiye'deki elçilik ve konsolosluklarında gerek insan kaynağı gerekse donanım yönünden kapasite artışına gitmeleri gerektiği tavsiyesinde bulunduğunu ifade etmiştir.

Bakan Bolat, Komiser Varhelyi'nin özellikle kara yolu taşımacılığında, ikili ve transit taşımalarda kotaların artırılması konusunda da üye ülkelere tavsiyede bulunduğunu aktardığını ifade etmiştir. Türkiye'nin 211 milyar dolarlık karşılıklı ticaretle AB'nin dünyadaki 5'inci büyük ticari ortağı konumunda bulunduğuna işaret eden Bakan Bolat açıklamalarında devamla, "İhracatta yüzde 41'lik payla en büyük ticaret ortağımız. Bunu artırmaya gayret ediyoruz. Geçen yıl küresel ticaretin gerilemesine rağmen bizim AB ile ticaretimizde az da olsa artış gerçekleşti." ifadelerine yer vermiştir.

Bakan Bolat ayrıca, AB'nin Batı Balkanlar ile altyapı yenileme mekanizması kurduğunu, bu konuda 6 milyar Avroluk kalkınma paketi hazırlandığını ve ülkemizin de bu çalışma içinde yer alacağını açıklamıştır.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Türkiye-Avrupa Birliği Gümrük İşbirliği Komitesi 54. Toplantısı ve Menş Konuları Teknik Toplantısı Brüksel’de gerçekleştirildi

Türkiye- Avrupa Birliği (AB) Gümrük İşbirliği Komitesi (GİK) Menş Konuları Teknik Toplantısı 29 Mayıs 2024 tarihinde, GİK 54. Toplantısı ise 30 Mayıs 2024 tarihinde Brüksel’de gerçekleştirildi.

Toplantılarda, ülkemiz ile AB arasında tesis edilen Gümrük Birliği kapsamındaki çeşitli hususlar görüşülerek, tarafların bu hususlara olan yapıcı yaklaşımları bir kez daha teyit edildi. Burada, özellikle ülkemizin AB gümrük müktesebatına uyumu hususunda somut adımlar atılması yönündeki irade ortaya konularak, AB tarafından 2026 yılından itibaren bütünüyle uygulanacak olan Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması’nın Gümrük Birliği’ne olan etkilerinin asgari düzeyde tutulması konusunda çalışmalar yapılması kararlaştırıldı.

Komisyon, sera gazı emisyonlarının vergilendirilmesine ilişkin AB Vatandaşları Girişimi'ni kurmaya karar verdi

13 Mayıs 2024 tarihinde Avrupa Komisyonunun vergilendirmeyi işgücünden sera gazı emisyonlarına doğru değiştiren, “Gezegeni Kurtar” olarak isimlendirilen Avrupa Vatandaş Girişimi’ni kurmayı kararlaştırdığı duyurulmuştur.

Girişimin organizatörleri tarafından Komisyona serbest tahsisatların daha hızlı sonlandırılması ve emisyon azaltma hedeflerinin gerçekleştirilmesi için sınırlanmamış karbon fiyatlarına izin verilerek “Fit for 55” Paketi ve AB karbon fiyatlandırma sisteminin güçlendirilmesi çağrısında bulunduğu ifade edilmiştir. Organizatörlerin ayrıca, AB’nin Sosyal İklim Fonu’nun güçlendirilerek ve katılımcı ülkelerin kendi karbon fiyatlamalarını uyguladıkları İklim Kulübü’nün kurulmasının teşvik edilerek, karbon fiyatlandırma gelirlerinin önemli bir bölümünün düşük gelirli hane halkına yeniden dağıtılması çağrısında bulunduğu belirtilmiştir.

AB Vatandaşları Girişimi kapsamında yer alan bir çağrı, bir yıl içinde en az yedi farklı AB üyesi devlette asgari sayılara ulaşarak toplamda bir milyon destek beyanı alırsa, Komisyon söz konusu çağrıyı dikkate almak, harekete geçip geçmeyeceğine karar vermek ve gerekçesini açıklamakla yükümlü olmaktadır.

Komisyon tarafından konu hakkında yapılan basın açıklamasında, sera gazı emisyonlarının vergilendirilmesine ilişkin AB Vatandaşları Girişimi kurulması kararının ilgili mevzuatta belirlenen resmi koşulların yerine gelmesi nedeniyle alındığı ve Komisyonun bu aşamada tekliflerin içeriğini analiz etmediği kaydedilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

ENTSO-E ve ENTSOOG, elektrik ve gaz için on yıllık ağ geliştirme planları üzerine ortak senaryolar yayımladı

22 Mayıs 2024 tarihinde, Avrupa Elektrik İletim Sistemi Operatörleri Ağı (ENTSO-E) ve Avrupa Gaz İletim Sistemi Operatörleri Ağı (ENTSOOG) tarafından, elektrik ve doğal gaz için On Yıllık Ağ Geliştirme Planlarının (TYNDP'ler) temelini oluşturacak elektrik, hidrojen ve doğal gaz için taslak ortak senaryoları yayımlanmıştır.

2018'den bu yana yayımlananların dördüncüsü olan senaryolar, altyapı gereksinimlerini entegre bir sistem perspektifinden belirlemek için elektrik, gaz ve hidrojen ağları arasındaki etkileşimleri değerlendirmektedir. Söz konusu senaryolar, Üye Devletlerin politikalarını yansıtan 'Ulusal Eğilimler' senaryolarının yanı sıra AB'nin iklim hedefleriyle uyumlu 'Küresel Hedef' ve 'Dağıtılmış Enerji' senaryolarını da içermekte olup, Avrupa Komisyonu tarafından incelenip onaylanmadan önce Enerji Düzenleyicileri İşbirliği Ajansı (ACER) ve Üye Devletler tarafından istişare edilecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB Konseyi, Enerji Şartı Antlaşması'nın geri çekilmesi ve modernizasyonuna yeşil ışık yaktı

30 Mayıs 2024 tarihinde, AB 'Enerji Konseyi'nde, Avrupa enerji bakanları, AB ve Euratom'un Enerji Şartı Antlaşması'ndan (ECT) koordineli olarak çekilme önerisini ve bir sonraki Enerji Şartı Konferansı'nda ECT'nin modernizasyonunu onaylama önerisini onayladı.

Bu anlaşmanın ilk ayağı, AB ve Euratom'un ECT'den koordineli bir şekilde çekilmesine, ikinci ayağı ise AB'nin (ve Euratom'un) Antlaşma'nın modernizasyonuna karşı çıkmayarak sonbaharda yapılacak bir sonraki Enerji Şartı Konferansı'nda benimseyeceği pozisyona odaklanmaktadır. Bu, ECT'nin, Birlik anlaşmadan tamamen çekilmeden önce Paris Anlaşması'nın ilkeleriyle uyumlu hale getirilmesini sağlayacak, ancak aynı zamanda akit taraf olarak kalmak isteyen Üye Devletlerin bunu modernize edilmiş bir Antlaşma'da yapmalarına da izin verecektir.

Her iki karar da aynı gün yürürlüğe girmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB Konseyi tarafından bazı düzenlemeler kabul edildi

Sürdürülebilir Ürünler İçin Eko-Tasarım Tüzüğü

27 Mayıs 2024 tarihinde AB Konseyi tarafından Sürdürülebilir Ürünler için Eko Tasarım (Ecodesign for Sustainable Products-ESPR) Tüzüğü kabul edilmiş olup, yasama süreci tamamlanmıştır.

Tüzük ile:

- Halihazırda sadece enerji bazlı ürünlere uygulanan eko-tasarım mevzuatı hemen hemen tüm ürün kategorilerine genişletilmektedir.
- Ürünlerin dayanıklılığı, yeniden kullanılması ve tamir edilebilirliğinin artırılması, zararlı kimyasalların kullanımının kısıtlanması, enerji ve kaynak verimliliğinin sağlanması, geri dönüştürülmüş içerik kullanımı, yeniden imalat ve yüksek kalite geri dönüşümün sağlanması, karbon ve çevresel ayak izinin azaltılması gibi yeni gereklilikler getirilmektedir.
- Eko-tasarım mevzuatına tabii her ürün için Dijital Ürün Pasaportu düzenlenecektir.
- Satılmayan ürünlerin imhasına ilişkin olarak tekstil ve ayakkabı için doğrudan yasak getirmekte olup, diğer ürün kategorilerini de kapsayacak şekilde genişletilebilecektir.
- Çevrimiçi satılan ürünlerde eko-tasarım düzenlemesi, Dijital Hizmetler Yasasıyla uyumlu hale getirilecektir.

Bundan sonraki aşamada Tüzük, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımını takip eden yirminci günde yürürlüğe girecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifi

Kurumsal Sürdürülebilirlik Özen Yükümlülüğü Direktifine ilişkin AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından varılan geçici anlaşma, 24 Nisan 2024 tarihinde ise Avrupa Parlamentosu, 24 Mayıs 2024 tarihinde ise AB Konseyi tarafından onaylanarak yasama prosedürü sona ermiştir. Bundan sonraki aşamada, AB Resmi Gazetesinde yayımlanarak, yayımı takip eden yirminci gün yürürlüğe girecektir.

Kabul edilen Direktif ile:

- AB'de faaliyet gösteren belli büyüklükteki firmaların, faaliyetleri ile ilgili olarak çevre ve insan hakları üzerindeki fiili ve potansiyel olumsuz etkilerine ilişkin yükümlülüklerine yönelik kurallar belirlenmektedir.

- Küçük ve orta ölçekli şirketler (KOBİ) doğrudan direktif kapsamında olmamakla birlikte, Direktif kapsamına giren büyük şirketlerin tedarikçisi veya alt sağlayıcısı olan KOBİ'ler de mevzuat hükümlerinden etkilenecektir.
- Kurallar, 1000'den fazla istihdama sahip ve dünya çapında cirosu 450 milyon Avronun üzerinde olan şirketleri kapsayacak olup, Direktifte yer alan yükümlülükler kademeli olarak uygulanacaktır.
- Kapsam dahilindeki şirketlerin, Paris Anlaşması uyarınca küresel ısınmanın 1.5 °C ile sınırlanması amacıyla, iş modellerinin ve stratejilerinin Paris anlaşmasıyla uyumlu olmasını sağlayacak bir plan benimsemelerini gerekmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Net Sıfır Sanayi Yasası

Net Sıfır Sanayi Yasasına ilişkin AB Konseyi ve Avrupa Parlamentosu tarafından varılan geçici anlaşma, 25 Nisan 2024 tarihinde ise Avrupa Parlamentosu, 27 Mayıs 2024 tarihinde ise AB Konseyi tarafından onaylanarak yasama prosedürü sona ermiştir.

Bu kapsamda, net sıfır teknolojiler için AB üretim kapasitesinin, 2030 yılı itibariyle beklenen AB talebinin en az %40'ına ulaşması ve bu teknolojiler için 2030 yılına kadar küresel talebin %15'inin de AB'de üretilmesi hedeflenmektedir.

Ayrıca, Birlik topraklarında bulunan jeolojik depolama sahalarında 2030 yılına kadar yıllık en az 50 milyon ton CO₂ enjeksiyon kapasitesinin elde edilmesini öngörülmektedir.

Söz konusu mevzuat AB Resmi Gazetesinde yayımlandığı tarihte yürürlüğe girecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Onarım Hakkı Direktifi

AB Konseyi tarafından 30 Mayıs 2024 tarihinde Onarım Hakkı (Right to Repair-R2R) Direktifi kabul edilmiş olup, yasama süreci tamamlanmıştır.

Direktif onarımı tüketiciler için daha çekici hale getirecek bir dizi araç ve teşvik oluşturmaktadır. Bunlar arasında üreticilerin AB yasalarına göre teknik olarak onarılabilecek ürünleri onarmalarının zorunlu kılınması, onarım süreci hakkında net bilgiler (son teslim tarihleri, fiyatlar vb.) içeren gönüllü bir onarım formu, tüketicilerin onarım hizmetlerini kolayca bulabilecekleri ve tüketicilerin değiştirme yerine onarımı seçmeleri durumunda yasal garantinin 12 ay uzatılabileceği bir Avrupa çevrimiçi platformu gibi düzenlemeler yer almaktadır.

Bundan sonraki aşamada, Direktifin AB Resmi Gazetesi'nde yayımlanmasının ardından, iki yıl içinde üye ülkeler tarafından ulusal mevzuata aktarılması gerekecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Enerji Sektöründe Metan Emisyonlarının Azaltılması Tüzüğü:

AB Konseyi tarafından 27 Mayıs 2024 tarihinde metan emisyonlarının izlenmesi ve azaltılmasına ilişkin Tüzük kabul edilerek, yasama süreci tamamlanmıştır.

Tüzük, enerji sektöründe metan emisyonlarının ölçülmesi, raporlanması ve doğrulanması konusunda yeni gereklilikler getirmektedir. Metan sızıntılarının tespit edilmesi ve onarılması, havalandırma ve alevlenmenin sınırlandırılması gibi azaltıcı önlemler ile metan emisyonlarının azaltılması amaçlanmaktadır. Küresel izleme araçları ile, AB'ye yapılan petrol, gaz ve kömür ihracatından kaynaklanan metan emisyonları konusunda şeffaflık sağlanması hedeflenmektedir.

Bundan sonraki aşamada Tüzük, Avrupa Birliği Resmi Gazetesi'nde yayımlanarak, yayımını takip eden yirminci günde yürürlüğe girecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Kritik Hammaddeler Tüzüğü yürürlüğe girdi

Lityum ve bunun gibi AB'nin üçüncü ülkelere bağımlı olduğu kritik hammaddelerin belirlenmesi ve söz konusu bağımlılığının azaltılmasına yönelik Birlik düzeyinde tedbirler alınması amacıyla hazırlanan Kritik Hammaddeler Tüzüğü 3 Mayıs 2024 tarihinde AB Resmi Gazetesinde yayımlanarak, **23 Mayıs 2024** tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Tüzük kapsamında, 2030 yılı için belirlenen hedefler ışığında, Birlik içinde kritik hammaddelere yönelik tedarik zincirinin kuvvetlenmesi, tedarik zincirinin stratejik ortaklık ve anlaşmalarla çeşitlendirilmesi ve tedarik zincirinde sürdürülebilirlik ve döngüsellik esas alınması amacıyla:

1. Birliğin stratejik hammadde tüketiminin en az %10'unun rezervler elverdiği ölçüde, Birlik içindeki madencilik faaliyetlerinden karşılanması, %40'ının Birlik içinde işlenmesi, %25'inin Birlik içindeki geri dönüşüm faaliyetlerinden elde edilmesi,
2. Stratejik hammadde kaynaklarının çeşitlendirilmesi amacıyla, Birliğin her hammadde için yıllık tüketiminin %65'inden fazlasının tek bir ülkeye bağımlı olmaması hedeflenmektedir.

Tüzük kritik hammaddelerin listesini ve stratejik hammaddelerin listesini içermektedir. Buna göre:

- Yenilenebilir enerji, dijital, havacılık ve savunma teknolojileri gibi stratejik sektörlerde kullanılan ve mevcut arz seviyelerine kıyasla talep artışı öngörülen hammaddeler olan stratejik hammaddeler listesi mevzuatın I sayılı ekinde yayımlanmıştır. Listede batarya üretimine yönelik lityum, manganez, doğal grafit, nikelin yanı sıra, nadir toprak elementleri, bakır, alüminyum ve bor gibi hammaddelerden oluşan 17 hammadde listelenmiştir.
- Ayrıca, stratejik hammaddelere ek olarak belirlenecek eşik değerlere göre tedarik riski bulunan kimi girdiler ise kritik hammadde olarak belirlenmiş olup, kritik hammadde listesi ise mevzuatın II sayılı ekinde yayımlanmıştır. Söz konusu listede de bor dahil 34 hammadde listelenmiştir.
- Her iki listenin de üç sene de bir Komisyon tarafından güncellenmesi öngörülmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Birçok sektör temsilcisi tarafından Kritik Hammaddeler Tüzüğü'nün AB'nin belirlediği hedeflere ulaşmak için yeterli olmayabileceği düşünülüyor

Sektördeki birçok üreticiye göre Kritik Hammaddeler Yasası'nda belirtilen hedeflerin başarılı bir şekilde uygulanmasının hala zor görüldüğü düşünülüyor. Söz konusu üreticiler Avrupa Teknoloji ve İnovasyon Enstitüsü tarafından 15-16 Mayıs tarihlerinde düzenlenen Hammadde Zirvesi'nde sektörlerinin ihtiyaçları hakkında konuştu. Zirve'de sektör temsilcileri tarafından Kritik Hammaddeler Yasası ile ilgili çarpıcı eleştiriler dile getirildi:

Uluslararası Lityum Birliği Genel Sekreteri Roland CHAVASSE tarafından otomotiv sektöründe hammadde erişimi üzerine gerçekleştirilen oturumda “Kritik Hammaddeler Yasası'nın yeterince iyi ilerlemediği ve otomobil üreticilerine bir miktar korumacılık gerekebileceği” hususu dile getirildi.

Pil üreticisi Talga'nın CEO'su Martin PHILLIPS ise “Kritik Hammaddeler Yasası'nın mevcut tedarik sorunlarıyla başa çıkamayacağını, her bir stratejik hammadde için tek bir ülkeye bağımlılığın %65 oranında sınırlanması hedefinin şu anda mümkün görünmediği ve Yasa'nın şu aşamada arz ve talep açısından ayarlamalar yapma konumunda olmadığı” belirtildi.

Ayrıca, sektör temsilcileri tarafından tedarik kaynaklarını çeşitlendirmek ve kaynak açısından zengin ortaklarla çalışmanın öncelik olması gerektiği kaydedildi.

AB Konseyi Yapay Zekâ Yasasını kabul etti

AB'de yapay zekâyı düzenleyen ve bu anlamda türünün ilk örneği olan “Yapay Zekâ Yasası”, dijital işlerden sorumlu AB üye ülke bakanları tarafından 21 Mayıs 2024 Salı günü oybirliğiyle onaylandı.

Söz konusu yasa ile farklı yapay zekâ türleri potansiyel risklerine göre sınıflandırılmış oldu. Bilişsel davranış manipülasyonu ve sosyal skorlamanın yanı sıra ırk, din veya cinsel yönelim gibi kategorilere göre sınıflandırmak için profil çıkarmaya ve biyometrik verileri kullanan tüm yapay zekâ sistemleri ise yasa çerçevesinde AB'de yasaklandı.

Yasa ile, teknolojik gelişmeye elverişli bir Avrupa ortamı sağlanırken, vatandaşların haklarını korumak için güvenceler oluşturulması hedeflenmektedir. Öte yandan, risk sınıflandırmalarına tabi tutulan yapay zeka sistemlerinin uygunluk değerlendirmesi için oluşturulan süreçlerin AB ile ticarete etkilerinin olması beklenmektedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB Konseyi yapay zekâ gelişimi için süper bilgisayarların¹ kullanımını konusundaki pozisyonunu belirledi

AB Konseyi, 23 Mayıs 2024 tarihinde Avrupa Yüksek Performanslı Bilgisayar Ortak Girişimi (EuroHPC) hedeflerini genişletmeyi amaçlayan bir düzenleme değişikliği üzerinde siyasi uzlaşmaya varmıştır. Dünya çapında çok gelişmiş bir bilgisayar ekosistemine sahip olmayı hedefleyen Avrupa'nın 9 adet süper bilgisayarı bulunmaktadır. Söz konusu değişiklik, bu süper bilgisayarların önünü açmak amacıyla 2018 yılında oluşturulan EuroHPC Ortak Girişiminin hedeflerini belirleyen düzenlemenin kapsamını genişletiyor.

Halihazırda, Avrupa'nın 9 adet süper bilgisayarı ve buldukları ülkeler şu şekildedir: Lumi (Finlandiya), Leonardo (İtalya), Marenostrom 5 (İspanya), Meluxina (Lüksemburg), Karolina (Çekya), Discoverer (Bulgaristan), Vega (Slovenya), Deucalion (Portekiz), Jupiter (Almanya).

(Kaynak: https://eurohpc-ju.europa.eu/supercomputers/our-supercomputers_en)

¹ Süper bilgisayarlar, genel kullanım için üretilen bilgisayarlar ile aynı mantıkta çalışan ancak çok fazla işlemci grubunu ve bir oda büyüklüğünde yer kaplayan harici bellek kapasitesi ile yüksek işlem gücüne sahip yüksek performanslı bilgisayarlardır. Çok fazla veriyi ve hesaplamayı çok kısa sürede yapan süper bilgisayar sistemleri yapay zeka sistemlerinin/uygulamalarının gelişimi için önem arz etmektedir. Bir diğer alternatif farklı bir modelde çalışan “kuantum bilgisayarları”dır.

Yapay Zekâ Yasası (AI Act) çerçevesinde yapay zekanın gelişimi için ekosistem oluşturan “Yapay Zeka Fabrikaları” bulunmaktadır. EuroHPC’deki düzenleme söz konusu yapay zeka fabrikaları (ekosistemleri) bahsekonu süper bilgisayarların hem kamu hem de özel olmak üzere daha fazla sayıda kullanıcı tarafından erişilebilir hale getirileceğine dair bir garanti sunuyor.

Düzenleme sonrasında, süper bilgisayarlara ev sahipliği yapan ülkeler, AB'den yapay zekâ süper bilgisayarlarının satın alma maliyetlerinin %50'ye kadar ve işletme maliyetlerinin %50'ye kadar olan kısmını kapsayan bir mali katkı alabilecektir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Yapay Zekâ Zirvesinde (Seul) AB üye ülkeleri ve çok uluslu internet şirketleri güvenlik taahhütlerinde bulundu

21-22 Mayıs 2024 tarihlerinde Seul’de düzenlenen Yapay Zekâ Zirvesinde Avrupa Birliği temsilcilerinin yanı sıra 16 büyük şirket ve Türkiye’nin de dâhil olduğu 28 ülke (*Avustralya, Brezilya, Kanada, Şili, Çin, Fransa, Almanya, Hindistan, Endonezya, İrlanda, İsrail, İtalya, Japonya, Kenya, Suudi Arabistan, Hollanda, Nijerya, Filipinler, Kore, Ruanda, Singapur, İspanya, İsviçre, Ukrayna, Birleşik Arap Emirlikleri, Birleşik Krallık ve ABD*) tarafından, piyasada bulunan ve geliştirilmekte olan yapay zekâ sistemlerinin güvenliğinin artırılmasına yönelik iki bildiri imzalandı.

Mevzuat gereği risk izleme ve azaltma sistemlerini uygulamaya zorlanan Amazon, Google ve OpenAI dâhil olmak üzere 16 büyük imza sahibi şirket de yapay zekâ modellerini ve sistemlerini sorumlu bir şekilde geliştirmeyi ve dağıtmayı taahhüt etmiş oldular.

Avrupa Dijital Kimliğine ilişkin yeni kurallar yürürlüğe girdi

Avrupa Dijital Kimlik (EiD) Cüzdanına ilişkin düzenleme 20 Mayıs Pazartesi günü resmen yürürlüğe girdi. Her AB vatandaşının, AB genelinde tanınan bir dijital kimlik kullanarak çoğu çevrimiçi hizmete erişebilmesi için güvenli bir dijital cüzdana sahip olma fırsatına sahip olmasını sağlıyor. Bu kimlik aynı zamanda banka hesaplarının açılmasını, ödeme yapılmasını ve tüm dijital belgelerin merkezi olarak saklanmasını da mümkün kılmakta.

Üye Devletler ise cüzdanları onaylamak için akredite kamu ve özel kuruluşları atamak zorunda kalacak. Kişisel verilerinin paylaşılıp paylaşılmayacağına karar vermek ise kullanıcının onayına bırakılmış durumda. Bu cüzdanların ayrıca 2026 yılına kadar her AB Üyesi Devlet tarafından uygulanabilir hale getirilmesi gerekecek.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Komisyonu tarafından 18 Üye Devlete Veri Yönetişimi Yasası (Data Governance Act) gereği koordinatör atama gerekliliği hatırlatıldı

Avrupa Komisyonu, 18 üye ülkeye (Avusturya, Belçika, Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Çek Cumhuriyeti, Estonya, Fransa, Almanya, Yunanistan, İtalya, Letonya, Lüksemburg, Malta, Polonya, Portekiz, Romanya, Slovakya, Slovenya ve İsveç) resmi bildirimde bulunarak, Veri Yönetişimi Yasası'nı uygulayacak bir koordinatör atamadıkları için bir dizi ihlal prosedürü başlatmaya karar verdi. Veri Yönetişim Yasası kapsamında görev alacak koordinatör kurum, her ülkede ulusal düzeyde temas kurulacak tek yetkili olacak ve ayrıca söz konusu yasanın uygulanması ve gözetiminden sorumlu olacak.

Konuya ilişkin Komisyona 2 ay içinde yanıt vermek zorunda olan söz konusu üye ülkelere yönelik nihai olarak AB Adalet Divanında bir süreç başlatılması da gündemde.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Üye Devletler, Avrupa Komisyonunu revize edilmiş bir siber güvenlik stratejisini hızla sunmaya çağırıyor

21 Mayıs Salı günü Telekomünikasyon Konseyi'nde bir araya gelen AB'nin dijital işlerden sorumlu bakanları tarafından, AB'nin giderek sıklaşan siber saldırı tehdidi altında olduğu bir dönemde Avrupa siber güvenlik politikasının revize edilmesi yönünde tavsiyelerde bulunuldu.

Konsey ayrıca, yeni yasaların etkinliğini en üst düzeye çıkarmak için halihazırda yürürlükte olan düzenlemelerin uygulanmasına odaklanmanın, AB27 arasındaki koordinasyon ve işbirliğinin güçlendirilmesinin ve siber güvenlik kurallarının ayrışmasının önlenmesinin önemini de yineledi.

Konunun dış ilişkiler boyutu, özellikle transatlantik bağlamda aktif bir uluslararası politikanın gerekli olduğunu düşünen üye ülkeler tarafından vurgulandı. Bu çerçevede "*değişen ve artan tehdit seviyesi*" göz önünde bulundurularak Avrupa Komisyonu ve AB Dış İlişkiler ve Güvenlik Politikası Yüksek Temsilcisinin revize edilmiş bir siber güvenlik stratejisi hazırlaması konusunda tavsiyeler ortaya konuldu.

Avrupa Komisyonu, Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında Meta'ya karşı resmi dava başlattı

16 Mayıs Perşembe günü Avrupa Komisyonu, Facebook ve Instagram'ın ana şirketi Meta aleyhinde Dijital Hizmetler Yasası (DSA) kapsamında resmi işlem başlattığını duyurdu.

AB, Meta'nın özellikle bağımlılık yapıcı ve çocukların ruh sağlığı açısından tehlikeli içerikle ilgili olarak küçüklerin korunmasına ilişkin Avrupa yasasını ihlal ettiğinden şüpheleniyor. Komisyon, Meta'nın DSA tarafından önerilen risk analizlerini gerektiği gibi yürütmediğine veya bu riskleri azaltmak için yeterli önlemler almadığına delalet eden yeterli bilgiye sahip olduğunu belirtti.

AB karar duyurusunda, "Hem Facebook hem de Instagram sistemlerinin, algoritmaları da dahil olmak üzere, çocuklarda davranışsal bağımlılıkları tetikleyebileceği gibi, sorunlu içeriğin görünümünü çoğaltabileceğine kanaat getirdi. Komisyon ayrıca Facebook ve Instagram tarafından kullanılan yaş doğrulama araçlarına ve reşit olmayanların profilleriyle bağlantılı otomatik güvenlik ayarlarına ilişkin şüpheler olduğunu raporunda belirtti.

Bu soruşturma, platformlarda küçüklerin korunmasına ilişkin olarak açılan dördüncü dava niteliğinde olacak.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Komisyonunun Desteği ile Ukrayna ve Moldova arasında yeni sınır kapısı

Avrupa Komisyonu ile birlikte ABD, Romanya, Ukrayna ve Moldova işbirliği ile Ukrayna ve Moldova arasında, Ukrayna'nın Odesa Oblastı'na bağlı Reni kenti civarında yeni bir sınır kapısı 16 Mayıs'ta açıldı.

Açılan kapının, 2022 yılında Avrupa Komisyonunca Ukrayna'ya destek maksadıyla başlatılan "Dayanışma Şeritleri" ('Solidarity Lanes') girişimi kapsamında gerçekleştirildiği ifade ediliyor. Komisyon, sınır boyunca trafik akışını kolaylaştırmasının yanı sıra Ukrayna, Moldova ve Romanya arasındaki bağlantıyı güçlendirecek söz konusu yatırıma 11 milyon Avro kaynak sağladı. Ulaştırma Komiseri Adina Vălean, "Desteğimizle, bugün Ukrayna ile Moldova arasında Reni'de geliştirilmiş bir sınır kapısının açılması, sınırdaki bekleme sürelerini azaltacak ve güzergâhın çekiciliğini artıracaktır" değerlendirmesinde bulundu.

Proje, Tuna koridorunun mevcut ve gelecekteki ihtiyaçlara yönelik olarak verimliliğinin artırılması kapsamında; AB, Ukrayna, Moldova, Romanya ve ABD arasında yapılan düzenli görüşmeler bağlamında gerçekleştirildi.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Bosna-Hersek Dijital Avrupa Programına katılıyor

14 Mayıs 2024 tarihinde Avrupa Komisyonu, Dijital Avrupa (Digital Europe) programı kapsamında Bosna-Hersek ile bir ortaklık anlaşması imzalandığını duyurdu.

1 Ocak 2024 tarihinden itibaren geçerli olacak anlaşma ile, Bosna-Hersek'teki işletmelerin, kamu idarelerinin ve diğer uygun kuruluşların, 2021-2027 dönemi için toplam bütçesi 7,5 milyar Avro olan Dijital Avrupa programı kapsamında açık ihale çağrılarına yanıt vermelerinin sağlanması hedeflenmektedir.

Söz konusu program vasıtasıyla Bosna-Hersekli şirketlere, yapay zekâ ve ileri dijital beceriler gibi belirli alanlarda AB genelinde dijital teknolojilerin yayılmasının yanı sıra ülkelerinde dijital inovasyon merkezleri kurmalarına yönelik fırsat da sunacaktır.

Komisyon tarafından ise, Dijital Avrupa programı ile AB ve Bosna-Hersek arasındaki bağların ortak hedeflere, değerlere ve yakın bağlara önemli katkı sağlayacağına dair bir açıklama paylaşıldı.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB Uluslararası Doğrudan Yatırım Tarama Mekanizması Üye Devletleri karşı karşıya getiriyor

Avrupa Komisyonunun, **geniş “ekonomik güvenlik” paketinin** bir parçası olarak AB'ye gelen uluslararası doğrudan yatırım (UDY) taranmasına ilişkin Ocak ayında mevcut kurallarda değişiklik yapılması hususu masaya yatırılmıştı.

AB yönetimi, UDY tarama mekanizmasının kritik olarak görülen 10 sektörde (gelişmiş yarı iletkenler, yapay zeka, kuantum, biyoteknolojiler, gelişmiş bağlantı, navigasyon, gelişmiş algılama teknolojileri, uzay ve itki, enerji, robotik, ve ileri materyaller) zorunlu hale getirilmesini ve üye ülkelerin uyumlaştırılmış bir dizi standarda riayet etmesini sağlayacak bir mekanizma hazırlığı içindeydi.

Ancak Çek Cumhuriyeti gibi Orta ve Doğu Avrupa'daki daha küçük ülkelerin yanı sıra İsveç gibi İskandinav ülkelerinin de tarama mekanizması konusunda isteksiz olduğu ve yeni kuralların daha ılımlı ve aşırı bürokrasi yaratmaması beklenirken; Fransa ve Almanya gibi daha büyük üye ülkelerin daha katı kuralları desteklediği biliniyor.

Küçük Üye Devletlerin ulusal politika olarak kendi topraklarına yatırım yapılmasını kolaylaştırma ve prosedürel gereklilikleri asgari düzeyde tutma isteklerine karşılık diğer üye ülkelerin kritik sektörlerde bağımlılığı azaltma politikaları ağır basabilir. Diğer taraftan, yatırımları tarama mekanizmasının AB düzeyinde kurallarla zorunlu tutulması; bugüne kadar üye ülkelerin yetki alanında olan bir konunun güvenlik boyutu sebebiyle AB düzeyinde ele alınması gibi yetki dağılımı anlamında da soruları beraberinde getirebilecektir.

Diğer taraftan, Çin Ticaret Odası AB'ye daha önce önerilen kuralların "Avrupa'da yatırım yapan ve faaliyet gösteren Çinli işletmelerin güvenini" etkileyebileceğini söylemişti.

2024 yılı başında Komisyonun Üye Devletlere, hassas sektörler olarak gördükleri sektörler hakkında girdi sağlamalarını isteyen ilk anket, üye ülkeler tarafından fazla karmaşık olduğu gerekçesiyle eleştirildiğinden Komisyonun ikinci bir anket göndermesi de bekleniyor.

Team Europe, Afrika'da 'temiz pişirme'yi desteklemek için 400 milyon avro katkı yapacağını duyurdu

Avrupa Komisyonu Başkan Yardımcısı Maroš Šefčovič, 14 Mayıs 2024 tarihinde Paris'te gerçekleştirilen Uluslararası Enerji Ajansı (UEA) Zirvesi'nde Team Europe'un Afrika'da 'temiz pişirme' uygulamasını desteklemek için 400 milyon Avro katkı yapacağını duyurdu.

Özellikle Afrika'nın Sahra Altı bölgesindeki 2,3 milyar insanın günümüzde hala pişirme için sağlıklarını, çevreyi ve cinsiyet eşitliğini olumsuz etkileyecek şekilde odun, kömür veya tarımsal artıklara bağımlı olduğu biliniyor. UEA, Afrika'daki herkesin 2030 yılına kadar temiz pişirme imkânına sahip olması için yıllık 4 milyar dolarlık bir yatırım yapılması gerektiğini tahmin ettiğini açıkladı. Šefčovič tarafından "altı yıl içinde ulaşılabilir bir miktarda finansmanla milyarlarca insanı etkileyen bir sorunun çözülebileceği" kaydedildi.

Afrika-AB Yeşil Enerji Girişimi'nin bir parçası olan bu finansman, yalnızca Avrupa fonlarından 150 milyon avroyu içeriyor. Bununla birlikte, UEA Zirvesi hükümetlerden ve özel sektörden toplamda 2,2 milyar dolarlık finansal taahhüttün seferber edilmesini sağladı.

Avrupa ve uluslararası lojistik temsilcileri, taşıma operatörlerine yeni ithalat beyannamelerine hazırlanmaları konusunda çağrıda bulundu

Taşımacılar, taşıma araçları ve gemi operatörlerini temsil eden Avrupa ve küresel ticaret birlikleri, 16 Mayıs Perşembe günü AB, Norveç, İsviçre ve Kuzey İrlanda'ya eşya taşıyan ya da bu ülkeler üzerinden transit geçen tüm firmaların AB'nin yeni İthalat Kontrol Sistemi (ICS2) için hazırlanmaları çağrısında bulundu. Birlikler tarafından aynı zamanda yeni gerekliliklerin uygulanmasının farkında olmak kadar, ICS2'nin farklı zamanlarda ve farklı şekillerde tedarik zincirindeki farklı yapıları nasıl etkileyeceğinin anlaşılmasının da önemli olduğu vurgulandı. Bu kapsamda, tedarik zincirinde eşyanın AB'ye taşınmasında yer alan şirketler ve birlikler Avrupa Komisyonunun web sitesine yönlendirildi.

AB gümrük idareleri tarafından ortak olarak tanıtılan ICS2, AB'ye ithal edilen eşyanın AB sınırına varışından önce AB gümrüklerine söz konusu eşya ile ilgili belirli bilgilerin sağlanmasını gerektiren gelişmiş bir emniyet ve güvenlik rejimidir. Varış öncesi emniyet ve güvenlik programı, bir yandan AB'nin sınır ötesi yasal ticaretini kolaylaştırırken diğer taraftan da riske dayalı etkin gümrük kontrollerinin desteklenmesini amaçlıyor. Söz konusu varış öncesi beyan gereklilikleri 2023 yılında havayoluyla gelen eşya için başlatıldı. Sistemin 2024 yılı Haziran ayından itibaren deniz taşımacılığına, 2025 yılında ise karayolu veya demiryolu ile gelen ithalat taşımalarını kapsayacak şekilde genişletilmesi bekleniyor.

Komisyon Çekya'nın yüksek verimli, kombine ısı ve g santrallerini desteklemeye yönelik 3,2 milyar Avro devlet yardımı planını onayladı

Avrupa Komisyonu tarafından 27 Mayıs 2024 tarihinde AB Devlet Yardımı Kuralları kapsamında, Çekya'nın yeni ve modernize edilmiş, yüksek verimli, kombine ısı ve g santrallerinden elektrik üretimini desteklemeye yönelik 3,2 milyar Avro yardım planının onaylandığı duyurulmuştur. Planın 31 Aralık 2025 tarihine kadar sürdürüleceği ve yararlanıcıların AB Enerji Verimliliği Direktifinde belirtilen yüksek verimli ortak üretim tanımını karşılayan operatörler olduğu ifade edilmiştir. Yüksek verimli ısı ve g santrallerinden elektrik üretimine imkan sağlayan tüm teknoloji ve projelerin, katı fosil yakıtlar, dizel ve petrolle beslenenler hariç olmak üzere, uygun olduğu; doğal gazla ilgili projelerde ise ya yardım edilen tesisin kapatılması ya da 2050 yılına kadar yenilenebilir ve düşük karbonlu gazlara dönüşümün sağlanması gerektiği kaydedilmiştir.

Çekya'nın söz konusu planı kapsamında, yardımın 15 yıl boyunca üretilen her megavat saat başına prim ödenmesi şeklide olacağı, prim miktarının teklif verenler yoluyla belirleneceği, 1 megavata kadar g üreten küçük santraller için prim miktarının Çekya Enerji Düzenleme İdaresi tarafından yıllık bazda ve sınırlı bir fonlama farkıyla belirleneceği ifade edilmiştir. Çekya'nın planının yılda 9,3 milyon ton karbondioksit tasarrufu sağlamasının beklendiği ifade edilmiştir.

Komisyonun bahse konu planı AB'nin 2022 Yılı İklim, evresel Koruma ve Enerji Alanındaki Devlet Yardımı Rehberi kapsamında değerlendirdiği belirtilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Komisyon Almanya'nın tek ve vagon grubu taşımacılığı yapan demiryolu taşımacılığı operatörlerine yönelik 1,7 milyar Avro'luk devlet yardımı planını onayladı

Avrupa Komisyonu tarafından 21 Mayıs 2024 tarihinde, AB Devlet Yardımları kuralları kapsamında, Almanya'nın tek ve vagon grubu halinde yapılan taşımacılık için demiryolu taşımacılığı operatörlerine yönelik 1,7 milyar Avro devlet yardımı planının onaylandığı duyurulmuştur. Yardımın, Avrupa yeşil Mutabakatı kapsamında Komisyonun Sürdürülebilir ve Akıllı Hareketlilik Stratejisi hedefleri doğrultusunda, demiryolunun çevresel performansını muhafaza ederek, demiryolu taşımacılık sektörünün rekabetçiliğini sürdürmesine katkı sağlayacağı ifade edilmiştir.

Yardımlar planının amacının, demiryolu operatörlerinin yüksek işletme maliyetlerinin bir kısmını karşılamasına yardımcı olmak olduğu; böylece karayolundan demiryolu taşımacılığına geçişin destekleneceği ve daha yeşil taşımacılığın teşvik edilmiş olacağı belirtilmiştir.

Tek vagonlu yük taşımacılığında, farklı göndericilerden gelen her bir vagonun veya vagon gruplarının tek bir treni oluşturmak için bir araya getirildiği; buna karşılık vagon grubu taşımalarının kalkış yerinden varış yerine kadar aynı içeriği muhafaza ettiği ve 15 vagona kadar olan kısa blok trenlerle işletilmesi durumunda en fazla 300 kilometre mesafelik seyahatler için yapılan planlar kapsamında uygun olduğu belirtilmiştir.

Her iki tip taşımacılığın da ekonomik sürdürülebilirliğe erişmekte zorlandığı; tek vagonlu yük taşımacılığının vagonların kaydırılması ve değiştirilmesinden kaynaklanan karmaşık ve çok aşamalı doğası sebebiyle yüksek bir maliyet getirdiği; kısa blok trenlerle yapılan vagon grubu taşımalarının ise az sayıda vagonla ve kısa mesafede çalışması sebebiyle ölçek ekonomisinden yararlanamadığı vurgulanmıştır.

Yardımların doğrudan hibe şeklinde sağlanacağı; yıllık en yüksek bütçenin 320 milyon Avro ve 5 yıllık plan süresince toplam bütçenin 1,7 milyar Avro olacağı; yardımların 2029 yılına kadar devam edeceği ifade edilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Komisyonu, imalat sektöründeki sera gazı salınımlarını azaltmayı desteklemeye yönelik Fransa'ya 4 milyar Avro'luk devlet yardımlar planını onayladı

Avrupa Komisyonu 24 Mayıs 2024 tarihinde Avrupa Yeşil Mutabakatı Sanayi Planına uygun olarak imalat sektöründeki sera gazı salınımlarını azaltma hedefi ile net sıfır ekonomiye geçişi desteklemeye yönelik 4 milyar Avro'luk Fransa devlet yardımlar planını onayladığını duyurdu.

AB'nin Geçici Kriz ve Geçiş Çerçevesi kapsamında onaylanan yardımların, projenin yatırım maliyetinin %30'una kadar doğrudan hibe şeklinde verileceği, Fransa'da imalat sektöründe faaliyet gösteren tüm firmalara açık olduğu, uygun görülen elektrifikasyon projelerinin imalat süreçlerindeki sera gazı salınımlarını bugüne kıyasla en az %40 azaltması gerektiği ve enerji verimliliği projelerinin ise imalat süreçlerindeki enerji tüketiminde bugüne oranla en az %20 düşüş sağlaması gerektiği ifade edilmiştir. Ayrıca, AB Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kapsamına giren faaliyetlere yönelik yatırımlarla ilgili olarak emisyon düşüşlerinin yardımların verildiği zaman yürürlükte olan ton başına karbondioksitle ilgili ETS kriterlerinin altında olması gerektiği belirtilmiştir.

Komisyon tarafından Fransa'nın yardım planı kapsamında,

- Her bir yararlanıcı için toplam bütçenin %10'unu geçmeyecek şekilde yardım sağlanacağı,
- Yardımın en geç 31 Aralık 2025 tarihine kadar verileceğinin,

tespit edildiği ve bu çerçevede Geçici Kriz ve Geçiş Çerçevesinin şartlarına uygun görüldüğü; yatırımların yardım verildikten 36 ay içerisinde tamamlanması gerektiği belirtilmiştir.

Buna ilaveten, Komisyonun duyurusunda devlet yardımının rekabet şartlarında gereksiz bozulmalara neden olmaması amacıyla, yardımın yararlanıcıların üretim kapasitelerinde %2'nin üzerinde artış sağlamaması gerektiği kaydedilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Komisyon Kuzey Makedonya'ya 50 milyon Avro'luk mali destek sağlıyor

Komisyon tarafından 10 Mayıs 2024 tarihinde, Kuzey Makedonya'ya devam eden Makro-Mali Yardım operasyonu kapsamında ilk pay olarak 50 milyon Avro kredi yardımı sağlandığı bildirilmiştir. Anılan yardımın, Rusya'nın Ukrayna'ya karşı açtığı savaşın tetiklediği enerji fiyatlarındaki artış sebebiyle ekonomisi ciddi şekilde yara alan Kuzey Makedonya'ya ilave destek sağlayacağı; devam eden IMF programıyla birlikte makro-ekonomik istikrarı destekleyeceği; ileri seviyede reform sağlayacağı ve Kuzey Makedonya'nın AB yolunda ilerlemesine yardımcı olacağı belirtilmiştir.

Yardımanın, Komisyonun Kuzey Makedonya'nın AB'ye verdiği politik taahhütlerini yerine getirmesi sonrasında gerçekleştiği; bu kapsamda anılan ülkenin bağımsız bir Mali Konsey kurarak ve kamu yatırım yönetimini güçlendirerek, kamu maliyesi alanında gelişme gösterdiği; kamu gelirlerini artırmak için vergi tabanının genişleten vergi politikası önlemleri aldığı; Hükümetin ayrıca kayıt dışı ekonomiyi kayıt altına almaya yönelik ilerleme kaydettiği; enerji verimliliğini geliştirmek için önlemler aldığı ve Yargı Reformu alanında Yeni Strateji ile yargı sistemini güçlendirdiği ifade edilmiştir.

Devam eden toplam Makro-Mali Yardım operasyonunun 100 milyon Avro kredi tutarına kadar olduğu ve 50 milyon Avro'luk ilk payın ardından aynı miktardaki ikinci payın ise üzerinde mutabakata varılan politik şartlarda kaydedilecek gelişmeye bağlı olduğu ifade edilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

ABD Hazine Bakanı Janet Yellen Frankfurt ziyaretinde, Çin sanayisinin aşırı kapasitesine karşı AB ile ABD arasında işbirliğine vurgu yaptı

AB basınında yer alan bir habere göre, ABD Hazine Bakanı Janet Yellen'in 21 Mayıs 2024 tarihinde Frankfurt'a yaptığı bir ziyarette, Çin sanayisinin aşırı kapasitesine karşı AB ile ABD arasında işbirliği eksikliğine karşı uyarıda bulunduğu; bu kapsamda eğer stratejik olarak ve birlik halinde bir karşılık verilmezse, her iki taraf ve dünya çapında iş dünyasının sürdürülebilirliğinin riske girebileceğini ifade ettiği belirtilmiştir.

Bilindiği üzere, ABD tarafından elektrikli araçlar ve yarı iletkenler dahil olmak üzere çok sayıda Çin menşeli ürüne karşı tarifelerin yüksek oranda artırıldığı 14 Mayıs 2024 tarihinde duyurulmuştur.

Haberin devamında, AB açısından ABD'nin önlemlerine gözü kapalı bir şekilde uyum sağlamak gibi bir durum olmadığı; 21 Mayıs 2024 tarihinde Bruegel'de düzenlenen bir tartışma programında, Avrupa Komisyonu Başkanı Von Der Leyen tarafından AB'nin konuya yaklaşımının farklı olduğu ve kesinlikle uluslararası ticaret kuralları doğrultusunda hareket edileceğinin ifade edildiği aktarılmıştır.

Von Der Leyen tarafından ayrıca, Çin menşeli elektrikli araçlarla ilgili olarak sübvansiyona karşı soruşturmanın, eğer sübvansiyona ilişkin kanıt bulunursa, önümüzdeki haftalarda geçici önlem ile sonuçlanacağı belirtilmiştir. Von Der Leyen'in, sübvansiyonun var olduğunu doğruladığı ve uygulanacak gümrük vergisinin DTÖ kuralları doğrultusunda zararlı ilgili yapılacak hesaplama temelinde olacağını belirterek konuya açıklık getirdiği kaydedilmiştir.

Avrupa Komisyonu, Mondelēz International adlı firmaya AB rekabet kurallarını çiğnediği gerekçesiyle 337,5 milyon Avro tutarında ceza verdi

Avrupa Komisyonu tarafından 23 Mayıs 2024 tarihinde Mondelēz International (Mondelez) adlı firmanın çikolata, bisküvi ve kahve ürünlerinin AB Üyesi Ülkeler arasında sınır ötesi ticaretini engelleyerek AB rekabet kurallarını çiğnemesi sebebiyle anılan firmaya 337,5 milyon Avro ceza verildiği açıklanmıştır.

Komisyon tarafından gerçekleştirilen soruşturma sonucunda adı geçen firmanın,

- Söz konusu ürünlerin sınır ötesi ticaretini kısıtlamayı hedefleyen rekabet dışı anlaşmalar ve tasarlanmış eylemlerle iştirak ettiği,
- Tablet çikolataların satışı ile ilgili olarak belirli ulusal piyasalardaki hakim durumunu kötüye kullandığı ifade edilmiştir.

Bu kapsamda Komisyon tarafından adı geçen firmanın,

- 2012 ve 2019 yılları arasında tüm AB Üyesi Ülkelerde, bölgeleri ve müşterileri yedi adet toptan satış müşterisinin (tüccarlar) Mondelez ürünlerini yeniden satış yapabileceği şekilde kısıtlayarak, Mondelez'in müşterilerini yerel satışlardan daha pahalı ihracat fiyatları uygulamasını emreden bir anlaşma yaparak,
- Belirli AB Üyesi Ülkelerde faaliyette olan 10 dağıtıcıyı diğer AB Üyesi ülkelerden gelen satın alma taleplerine Mondelez'den izin almadan cevap vermelerini önleyerek, AB'nin işleyişine ilişkin Antlaşma'nın (Antlaşma) 101'inci maddesine aykırı hareket ettiği; 22 adet rekabete karşı anlaşma ve tasarlanmış eyleme konu olduğu belirtilmiştir.

Komisyon tarafından ayrıca, 2015 ve 2019 yılları arasında Mondelez'in piyasadaki hakim durumunu kötüye kullanarak Antlaşma'nın 102'nci maddesine aykırı eylemlerde bulunduğu, bu çerçevede,

- Fiyatların yüksek olduğu Avusturya, Belçika, Bulgaristan ve Romanya'da çikolata tabletleri satışı yapmasını önlemek için Almanya'daki bir aracıyı tedarik etmeyi reddettiğinin,
- Söz konusu çikolata ürünlerinin, Mondelez tarafında daha yüksek fiyatlarla satışının yapıldığı Belçika'ya ithalatını önlemek amacıyla Hollanda'ya tedariki durdurduğunun tespit edildiği belirtilmiştir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB, Avustralya ile sürdürülebilir kritik ve stratejik madenler konusunda ortaklık için bir Mutabakat Zaptı imzaladı

28 Mayıs 2024 tarihinde, Avrupa Birliği ve Avustralya, sürdürülebilir kritik ve stratejik madenler konusunda ortaklık için bir Mutabakat Zaptı imzaladı. Avustralya, önemli maden kaynaklarına sahip bir ülke olup; dünyanın önde gelen lityum, boksit ve demir cevheri üreticisidir. Ayrıca ülkede manganez ve uranyum da üretilmektedir. Mutabakat Zaptını önümüzdeki altı ay içinde geliştirilecek bir Yol Haritasının takip etmesi öngörülmektedir.

AB'nin temel hedefi kritik minerallerin tedarikini güvence altına almaktır. Anlaşma, bu malzemelerin araştırılması, çıkarılması, işlenmesi ve geri dönüştürülmesini kapsayan işbirliği alanlarını ortaya koymaktadır.

Kısa süre içinde geliştirilecek Yol Haritası ile taraflar arasında uygulanacak spesifik eylemlerin ortaya konması planlanmaktadır. Yol Haritası, Mutabakat Zaptı gibi, yasal olarak bağlayıcı olmayacaktır. AB ve Avustralya, Çerçeve Anlaşmaları kapsamında yetkililer düzeyinde bir Kritik ve Stratejik Mineraller Diyalogu oluşturmayı planlamaktadır.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB Konseyi, belirli Rusya ve Belarus menşeli tarım ürünlerine yönelik tarife artışlarını kabul etti

AB Konseyi, 30 Mayıs 2024 tarihinde, Rusya ve Belarus'tan ithal edilen bazı tarım ürünlerine yönelik tarifeleri artıran bir tüzüğü kabul etti. Söz konusu ürünler, tahıllar, yağlı tohumlar ve türev ürünler, pancar küspesi peletleri ve kurutulmuş bezelyedir.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

AB, Çin vaniline yönelik anti-damping soruşturması başlattı

Avrupa Komisyonu, 24 Mayıs 2024 tarihinde, Çin'den yapılan vanilin ithalatına yönelik anti-damping soruşturması başlattığını duyurdu. Vanilin, vanilya fasulyesinde ve diğer bitki ve hayvanlarda bulunan organik bir bileşendir.

Nisan 2024 tarihinde AB'nin en büyük vanilin üreticisi Syensqo tarafından bir şikâyette bulunulmuştu.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)

Avrupa Komisyonu Çin'den lizin ithalatına yönelik anti-damping soruşturması başlattı

23 Mayıs 2024 tarihinde, Avrupa Komisyonu, Çin'den gıda takviyelerinde kullanılan bir amino asit olan lizin ithalatına yönelik bir anti-damping soruşturması başlatıldığını duyurmuştu.

AB'nin tek üreticisi Metex Noovistago, Nisan 2024'te Çin ithalatının verdiği zarar nedeniyle şikâyette bulunmuştu. Komisyon, soruşturma açılmasını haklı çıkarmak için yeterli kanıtı sahip olduğunu düşünerek anti-damping soruşturması başlatmıştır.

[Daha detaylı bilgi için bkz.](#)